

2019-02-18

Mark- och miljödomstolen
Nacka tingsrätt
Box 69
131 07 NACKA

Svensk Kärnbränslehantering AB angående utökad verksamhet vid anläggningen för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall (SFR) m.m. i Forsmark, Östhammars kommun, Uppsala län

Mål nr 7062-14, avdelning 3

Naturskyddsföreningen Uppsala län har tagit del av Svensk Kärnbränslehantering AB:s inlägga med bemötanden av remissyttranden i ärendet om utökad verksamhet vid anläggningen för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall (SFR) i Forsmark.

Naturskyddsföreningen Uppsala län ger följande kommentarer

Alternativredovisning

Varför behövs ett bredare beslutsunderlag?

SKB har tidigare bemött föreningens yrkande om utredning av alternativa lokaliseringar genom hänvisning till betänkande (SOU 2011:18) i frågan om havsdumpning och SFR. Betänkandet anser att slutförvaring av radioaktivt avfall under havsbotten med anslutning från land inte är att betrakta som dumpning och att ... ”Detta gäller särskilt om avfallet placeras i förvaret på ett kontrollerat sätt samt kontinuerligt övervakas under drifttiden innan slutlig förslutning.”

Föreningen påpekade att den långa tiden efter förslutning, då radioaktivitet kommer att spridas från förvaret inte är nämnt i utredningens citerade yttrande.

Östersjökonventionen, som undertecknades 1974, ersattes 1992 av Helsingforskonventionen, som är en överenskommelse mellan Östersjöns strandstater om att värna miljön i Östersjön. Konventionen riktar sig till respektive medlemsstat som skall omsätta konventionens intentioner i nationell lagstiftning. Konventionen syftar till att minska föroreningarna och omfattar bland annat följande föroreningskällor:

- Föroreningar från landbaserade källor
- Föroreningar från fartyg
- Föroreningar från förbränning
- Dumpning
- Föroreningar från utforskning och utvinning på havsbotten

(Källa: <https://sv.m.wikipedia.org>)

I det nu aktuella bemötandet från SKB framgår det, s. 18, att SKB:s beräkningar visar att det tar cirka 400 år innan radioaktiva ämnen kan nå vattenrecipienten. Det ser föreningen som en bekräftelse på påpekandet att SFR ger en fördröjd dumpning av radioaktiva ämnen. Fråga är hur stora osäkerheter som finns i SKB:s beräkningar. Det kan ju vara så att utsläpp kommer tidigare än 400 år efter förslutning. Med tanke på att det inte enbart är fråga om kortlivat avfall som kan komma att deponeras, t ex har det framgått att kol-14, med halveringstid cirka 5700 år, kommer att deponeras, kan inte riskerna med utsläpp av radioaktiva ämnen förbises.

Det har tidigare uppmärksammats brister i den befintligt SFR-anläggningen för låg- och medelaktivt driftavfall i konstruktion/material med betydelse för anläggningens robusthet. Det behöver påpekas att den befintliga anläggningen, som är byggd med äldre teknik och på lägre djup under havets botten, med stor säkerhet leder till snabbare frigörelse av radioaktiva nuklider till recipienten än den planerade utbyggnaden. Det måste också framhållas att med ett långsamt utläckage från förvaret kommer ämnen som ingår i rivnings- och driftavfallet, som även av andra skäl än radioaktivitet kommer att förorena Östersjön.

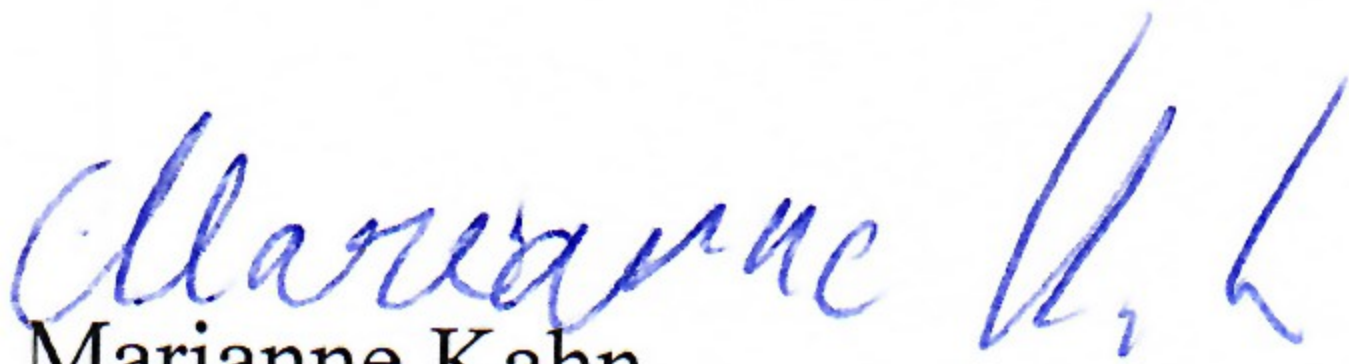
SKB yrkar att för behov av verksamhetsytor fylla igen ett cirka 65 000 kvadratmeter stort vattenområde vid Stora Asphällan. Föreningen ser en sådan åtgärd som ett stort ingrepp i den känsliga naturen. SKB har gjort en förnyad översyn över behovet av ytterligare verksamhetsyta och förutsättningarna för att helt undvika eller i vart fall arealmässigt begränsa den planerade utfyllnaden i vattenområdet norr om Stora Asphällan. Övervägandena leder till att SKB vidhåller sin ansökan i denna del.

Naturskyddsföreningen Uppsala län anser att en alternativ plats för den ansökta utbyggnaden av slutförvaret behöver utredas närmare och på motsvarande detaljnivå och har nämnt alternativet Simpevarp i Oskarshamns kommun. En sådan utredning kommer troligen visa att

lokalisering till Simpevarp inte är ett lika känsligt läge ur naturvårdssynpunkt som lokalisering till Forsmark. Den långsiktiga strålsäkerheten behöver jämföras för en alternativ lokalisering, som inte förläggs under havets botten.

För Naturskyddsföreningen Uppsala län

Marianne Kahn

Vice ordförande